

Bydgoszcz, 21 grudnia 2022 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WPS.III.9421.3.48.2022.TŁ.MG

Pani
Joanna Grodzicka
Dom Seniora „Tucholanka”
w Tleniu

Szanowna Pani,

stosownie do art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U.z 2021 r. poz. 2268 ze zm.), zwanej w dalszej treści „ustawą”, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne.

W dniu 7 września 2022 r. inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej, działający na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przeprowadzili kontrolę doraźną w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku pod nazwą Dom Seniora „Tucholanka” w Tleniu przy ul. Bydgoskiej 4, 86 150 Osie, zwanej dalej również placówką lub jednostką.

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie prawidłowości realizacji zadań oraz jakości świadczonych usług zgodnie z obowiązującymi standardami ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania praw mieszkańców. Kontrolą został objęty stan bieżący.

Celem kontroli było przedstawienie stanu faktycznego w obszarze objętym tematyką kontroli, w tym ustalenie ewentualnych nieprawidłowości ich zakresu oraz skutków.

Szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli. Przedmiotowy protokół został podpisany przez jednostkę kontrolowaną w dniu 25 listopada 2022 r. do którego treści nie wniesiono zastrzeżeń.

Kontrolę podjęto w związku z pismem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, znak:DPS-V.070.238.2022.JS, które wpłynęło do Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 14 czerwca 2022 r. Pismo dotyczyło przeprowadzenia czynności kontrolnych w domach pomocy społecznej na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, w celu zbadania prawidłowej realizacji zadań oraz jakości świadczonych usług zgodnej z obowiązującymi standardami, ze szczególnym uwzględnieniem praw mieszkańców.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski decyzją nr WPS.III.9423.2.3.2015.JW z dnia 12 sierpnia 2015 r., wydał zezwolenie na prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku przeznaczoną na 32 miejsca rzeczywiste. Zespół inspektorów ustalił, iż w dniu kontroli w placówce przebywało 30 mieszkańców, w tym 24 kobiety i 6 mężczyzn. Placówka mieści się w parterowym budynku. Brama wjazdowa do nieruchomości w dniu kontroli była otwarta, drzwi wejściowe do budynku zamknięte były na klucz, głównie ze względów bezpieczeństwa. Teren wokół domu jest ogrodzony i zagospodarowany. Zgodnie z rozporządzeniem budynek i otoczenie pozbawione są barier architektonicznych.

Zespół inspektorów, w obecności właściciela jednostki kontrolowanej dokonał wizytacji pomieszczeń placówki, pomieszczenia były czyste, schludnie, wolne od nieprzyjemnych zapachów oraz odpowiednio wyposażone. Z informacji przekazanej inspektorom przez jednostkę kontrolowaną, a dotyczącą zdolności do czynności prawnych mieszkańców wynika, iż ubezwłasnowolnionych jest 7 mieszkańców, pozostali mieszkańcy posiadają zdolność do czynności prawnych.

Zespół kontrolny ustalił, że odwiedziny i wyjścia mieszkańców w Domu Seniora „Tucholanka” odbywają się bez ograniczeń, nie trzeba wcześniej umawiać się na wizytę. Odwiedzający mają do dyspozycji pokoje gościnne, mogą zabrać mieszkańców na spacer lub mieszkańcy mogą być urlopowani. Jak wynika z oświadczenia właściciela cyt.: *Nieobecność pensjonariusza w placówce zapisujemy na tablicy suchościeralnej w szatni opiekunek, po powrocie informacja jest zmywana. Nie prowadzę rejestru wizyt, wyjazdów ani wyjść*”.

Dom Seniora „Tucholanka” w Tleniu zapewnia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych. Wszyscy mieszkańcy mają złożone deklaracje do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz pielęgniarki środowiskowej. Z oświadczenia właściciela placówki, wynika iż, cyt.: *„Pensjonariusze zapisani są do POZ w Osiu. Lekarz lub pielęgniarka przyjeżdża na wizyty lub ja wiozę pensjonariusza do POZ lub lekarza specjalisty. Jedna podaje sobie samodzielnie insulinę. Pensjonariusze, którzy tego potrzebują, są pod opieką psychiatry, [REDAKTOR] Przyjeżdża do nich do placówki, a zapisani są do przychodni w Śliwicach. W lipcu było szczepienie przeciw COVID-19 czwartą dawką. Zaszczepiono 28 pensjonariuszy, mnie i [REDAKTOR]. Pozostali pracownicy nie ukończyli 60 lat, więc nie mogli. Leki są przechowywane w moim biurze w zamkniętej szafie. Zgodnie z wola opiekunów i rodzin, przynoszę podopiecznym leki według zaleceń lekarza i oni je przyjmują*”. Podczas czynności kontrolnych zespół inspektorów sprawdził miejsce przechowywania leków, szafka w której przechowywane były środki farmaceutyczne była otwarta.

Zespół inspektorów ustalił, iż w jednostce nie stosuje się przymusu bezpośredniego wobec mieszkańców. Z oświadczenia właścicielki jednostki wynika, iż cyt.: *„W placówce nie stosujemy przymusu bezpośredniego. Jeśli podopieczny jest pobudzony, konsultuję to z psychiatrą, która może skierować leki, aby nie nasilała się agresja. Było kilka przypadków agresji lub sytuacji, w której podopieczny nie pozwalał nic przy sobie robić i nie możemy zapewnić opieki, wówczas opiekunki cofają się, wzywamy pogotowie medyczne, ratownicy czasem żądają obecności policji i zabierają do szpitala psychiatrycznego. We wszystkich przypadkach są to ludzie z otępieniem, nie zorientowani co do miejsca i sytuacji. Placówka nie jest w stanie zajmować się osobą agresywną, która zagraża innym pensjonariuszom i opiekunom”*.

Dom nie zapewnia bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych, gdyż jak wynika z oświadczenia właściciela placówki cyt.: *„Nie ma potrzeby trzymania depozytów. Mogłabym, gdyby ktoś potrzebował. Cześć osób trzyma dowody osobiste w moim sejfie”*.

Placówka zapewnia wyżywienie i organizację posiłków w formie pięciu posiłków dziennie: śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek oraz kolację. Ostatni posiłek wydawany jest nie wcześniej niż o godzinie 18⁰⁰. Mieszkańcy, którzy ze względu na stan zdrowia nie mogą sami spożywać posiłków są karmieni. Posiłki przygotowywane są na miejscu w kuchni placówki. Mieszkańcy spożywają posiłki w pokoju dziennego pobytu lub w pokojach mieszkalnych. Planowaniem jadłospisów dla mieszkańców domu zajmuje się właściciel placówki. Zgodnie z oświadczeniem właściciela jednostki, cyt.: *„Prowadzimy własną kuchnię. Zgodnie z zaleceniem lekarza prowadzącego wszyscy mają dietę lekkostrawną. Dwie osoby mają dietę cukrzycową. Jadłospis układam samodzielnie, zgodnie z zasadami dietyki”*.

Placówka zatrudnia 15 pracowników w tym opiekuna osób starszych, opiekuna medycznego oraz kucharkę. Jak ustalił zespół inspektorów całodobową opiekę nad mieszkańcami świadczą zatrudnione w placówce opiekunki. Analiza grafiku w miesiącu wrześniu 2022 r. wskazuje, iż opiekunki pracują w godzinach od 7⁰⁰ do 19⁰⁰ lub od 19⁰⁰ do 7⁰⁰. Na podstawie dokumentacji ustalono, iż praca opiekunów zaplanowana jest następująco: na zmianie dziennej 4 pracowników, na zmianie nocnej 2 pracowników. Na podstawie obserwacji oraz rozmów przeprowadzonych z mieszkańcami zespół inspektorów stwierdził, iż wygląd zewnętrzny mieszkańców potwierdza wykonywanie przez opiekunów swoich zadań. Mieszkańcy byli zadbani pod względem higienicznym, a ich ubiór był czysty, dostosowany do pory roku oraz panujących warunków.

Z pisma przekazanego przez właścicielkę placówki wynika, iż mieszkańcy korzystają z zajęć świetlicowych takich jak: głośne czytanie książek lub wierszy, wspólne śpiewanie,

kolorowanki, klocki ćwiczące motorykę małą, gry stolikowe, ruchowe, kręgle. Jednakże z obserwacji inspektorów wynika, iż żadna z wskazanych wyżej aktywności w dniu kontroli nie miała miejsca. Mieszkańcy w większości przebywali w świetlicy i oglądali telewizję lub patrzyli się przed siebie, mimo, iż pogoda sprzyjała do przebywania w ogrodzie lub innych aktywności na zewnątrz budynku.

Szczegółowej analizie poddano dokumentację trzech mieszkańek placówki [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] dotyczącą zawartych umów oraz ich rozliczenia. W przypadku [REDAKTOWANE] umowa nie została przez ww. podpisana. Na umowie jako zleceniodawca podpisała się córka [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE]. W tym miejscu należy wskazać, iż [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] posiada zdolność do czynności prawnych. W dokumentach brakuje również informacji o terminie rozwiązania umowy, co uniemożliwia stwierdzenie prawidłowości jej rozliczenia. Zgodnie z oświadczeniem właściciela jednostki, cyt.: „*Oświadczam, że nie posiadam rozliczenia kosztów i dni pobytu [REDAKTOWANE] w placówce Dom Seniora „Tucholanka” [REDAKTOWANE]*”

Mając na uwadze powyższe oraz w oparciu o ustalenia zawarte w protokole kontroli, Wojewoda Kujawsko-Pomorski, ocenia kontrolowany wycinek działalności **pozytywna z nieprawidłowością¹**. Stwierdzone nieprawidłowości w kontrolowanych obszarach wynikają z nie stosowania przez właścicieli placówki przepisów prawa. Istniejący stan rzeczy skutkuje niewłaściwym wykonywaniem powierzonych zadań i wpływa znacząco na jakość funkcjonowania domu.

W związku z zakończeniem postępowania kontrolnego, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy, przekazując powyższe uwagi i wnioski Wojewoda Kujawsko-Pomorski zaleca:

1. Przestrzegać zasady, że leki mieszkańcom podawać może tylko i wyłącznie osoba, która posiada niezbędne kwalifikacje w tym zakresie.
Termin realizacji: bez zbędnej zwłoki.
2. Zabezpieczyć dostęp do leków wyłącznie osobom do tego upoważnionym.
Termin realizacji: bez zbędnej zwłoki.
3. Prowadzić rzetelnie i chronologicznie w formie papierowej dokumentację dotyczącą mieszkańców szczególnie w zakresie rozliczeń finansowych.

¹ Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosuje 5 stopniową skalę oceny: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (zarządzenie nr 371/2017). Przez uchybienie, należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań. Przez nieprawidłowość, należy przez to rozumieć działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli jest nielegalne, niegospodarne, niecelowe lub nierzetelne, a w przypadku kontroli wykonywania zadań – nieskuteczne, niewydajne lub nieoszczędne.

Termin realizacji: bez zbędnej zwłoki.

4. Zapewnić mieszkańcom organizację czasu wolnego oraz dokumentować podjęte w tym działania zakresie.

Termin realizacji: bez zbędnej zwłoki.

5. Zawierać z mieszkańcami umowy dotyczące pobytu w przypadku osób posiadających zdolność do czynności prawnych.

Termin realizacji: bez zbędnej zwłoki.

W wyżej wymienionych kwestiach działalność placówki wymaga podjęcia stosownych działań. Po zrealizowaniu powyższych zaleceń jednostka wykonywać będzie zadania ustawowe, w zakresie objętym tematyką kontroli, w sposób prawidłowy.

Na podstawie art. 128 ustawy o pomocy społecznej:

1. kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia,
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia,
3. w przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków,
4. w przypadku uwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w pkt 2 kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w pkt 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez Wojewodę zastrzeżeń,
5. w przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki Wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej,
6. organ, o którym mowa w pkt 5, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić Wojewodę o podjętych czynnościach.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń, do niniejszych zaleceń pokontrolnych proszę o poinformowanie Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu

Wojewódzkiego w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wniosków z kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku podjęcia zaleconych działań.

Jednocześnie informuję, iż w przypadku braku realizacji zaleceń pokontrolnych we wskazanym terminie, zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w trybie art. 131 ustawy, zmierzające do wymierzenia kary pieniężnej, określonej w przepisach art. 130 ust. 1 przedmiotowej ustawy.

Z up. Wojewody Kujawsko-Pomorskiego
Józef Ramlau
Wicewojewoda

Otrzymują:

1. Adresat: Tleń ul. Bydgoska 4, 86-150 Osie.
2. A/a.